

Sigrid Persson
Klimat- och näringslivsdepartementet
Klimatenheten

Vår referens/dnr: 2025-106

Er referens/dnr: KN 2025/00812

Remissyttrande Naturvårdsverkets promemoria Förslag till författningsförändringar för att inkludera små vätgasanläggningar i EU ETS

Synpunkter på skrivelsens förslag

Naturvårdsverket föreslår ändring i förordningen (2020:1180) om vissa utsläpp av växthusgaser, med innebörd att vätgasanläggningar med produktionskapacitet mellan 0,5–5 ton per dag ska omfattas av utsläppshandelssystemet EU ETS. Detta medför att ett ytterligare antal vätgasanläggningar ska omfattas av utsläppshandelssystemet, utöver de anläggningar för produktion av vätgas som redan omfattas om de har produktionskapacitet som överstiger 5 ton per dag. Förslaget avgränsas så att kapacitetsgränsen på 5 ton per dag är oförändrad för anläggningar som producerar syntesgas och denna typ av anläggningar berörs således inte av förändringen. I skrivelsen föreslår Naturvårdsverket även att regeringen tar initiativ för att klargöra gränsdragningen mellan stöd som kan beviljas genom Klimatklivet och EU ETS som styrmedel.

Fri tilldelning av utsläppsrätter inom EU ETS innebär i praktiken en form av produktionsstöd för anläggningar som producerar vätgas utan utsläpp av växthusgaser (genom till exempel elektrolys) eftersom utsläppsrätterna kan säljas om vätgasen produceras utan växthusgasutsläpp. Förslaget väntas medföra ett tidsbegränsat ekonomiskt incitament för utbyggnad av fossilfri vätgasproduktion i Sverige. Naturvårdsverket pekar på att den typ av relativt små vätgasanläggningar som berörs av förslaget i första hand antas producera vätgas för att möta efterfrågan från tankstationer inom transportsektorn. Vätgas är samtidigt en av branscherna som omfattas av gränsjusteringsmekanismen för koldioxid (eng. CBAM), vilket innebär att den fria tilldelningen kommer att börja fasas ut redan under nästa år. I praktiken innebär detta att produktionsstödet är tidsbegränsat och som störst före 2030 för att sedan fasas ut helt till 2035.

Naturvårdsverket bedömer utifrån dialog med EU-kommissionen att ETS-taket ej kommer att justeras om Sverige inkluderar ytterligare anläggningar som inte har några faktiska utsläpp. Detta medför att fler anläggningar kommer att behöva dela på den totala mängden utsläppsrätter som kan komma att delas ut gratis. Blir de tillkommande svenska anläggningarna väldigt många så skulle detta innebära att andra anläggningar, branscher och länder, kan komma att få färre utsläppsrätter tilldelade till sig gratis. Andra branscher i Sverige och andra länder inom EU kan därför komma att påverkas negativt av förslaget. Naturvårdsverket bedömer dock att den faktiska påverkan på tillgången av utsläppsrätter kommer vara marginell, sett till det begränsade antalet och storleken på de svenska anläggningar som berörs av vårt förslag och i relation den totala mängden utsläppsrätter för fri tilldelning inom ETS.

Svenskt Näringsliv har inget att erinra mot förslaget om att inkludera mindre vätgasanläggningar i ETS samt att kapacitetsgränsen för syntesgas samtidigt inte ändras. Svenskt Näringsliv delar Naturvårdsverkets bedömning att förslaget inte kommer att ha någon större påverkan på omställningen av industriprocesser som producerar eller använder vätgas, eftersom det i de flesta fall handlar om större produktionsanläggningar. Svenskt Näringsliv delar Naturvårdsverkets bedömning att den faktiska påverkan på tillgången av utsläppsrätter väntas vara marginell. Detta beroende av det begränsade antalet och storleken på de svenska vätgasanläggningarna som berörs av förslaget i relation till den totala mängden utsläppsrätter för fri tilldelning i Sverige. Att mindre vätgasanläggningar med produktionskapacitet mellan 0,5–5 föreslås hanteras på samma sätt som större anläggning och omfattas av EU ETS anser Svenskt Näringsliv vara principiellt rimligt. Svenskt Näringsliv är positivt till förslaget att regeringen ser över möjligheterna att få stöd inom Klimatklivet även för ETS-anläggningar. En större flexibilitet i regelverket skulle kunna öka takten för investeringar i t.ex. bränslebyten. Samtidigt anser Svenskt Näringsliv slutligen att effekterna av förslaget bör utvärderas.

Stefan Kvarfordt
Expert energi och klimatpolicy